

DEWALLENS & PARTNERS
— ADVOCATENKANTOOR —

*DE INFORMATIEPLICHT UIT HET
WETBOEK ECONOMISCH RECHT
VERSUS DE WET
PATIËNTENRECHTEN*

Christophe Lemmens

Advocaat

Gastprofessor UAntwerpen

Overzicht

- Informatie WPR
- Informatie WER
- Samenvoeging en conclusies
- Besluit

Informatie WPR

- Informatie gezondheidstoestand patiënt (art. 7 WPR):
 - Communicatie in duidelijke taal
 - Mondeling, met mogelijkheid tot schriftelijke bevestiging
 - Bijstand door vertrouwenspersoon
 - Recht op niet-weten – therapeutische exceptie
- Informatie vóór iedere tussenkomst (art. 8 WPR):
 - doel, aard, graad van urgentie, duur, frequentie, relevante tegenaanwijzingen, nevenwerkingen en risico's, nazorg, alternatieven, financiële gevolgen, gevolgen niet-behandeling en andere relevant geachte verduidelijkingen/wettelijke bepalingen
 - Zelfde modaliteiten, bv. duidelijk en in principe mondeling

Informatie WPR

- Informatie verzekeringsdekking of andere individuele of collectieve vorm van bescherming m.b.t. beroepsaansprakelijkheid (art. 8/1 WPR)
- Informatie m.b.t. vergunnings- of registratiestatus (art. 8/2 WPR)
- Geen specifieke regels m.b.t. sanctionering en bewijslast

Informatie WER

- Algemene informatieverplichting onderneming:
 - Bv. naam, rechtsvorm, ondernemingsnummer, algemene voorwaarden, beroepsorganisatie voor gereguleerde beroepen en prijs van de dienst wanneer vooraf vastgesteld (art. III.74 WER)
 - Te verstrekken op initiatief van de onderneming, incl. gemakkelijk toegankelijke plaats, website, informatiebrochure (art. III.75 WER)
 - Op initiatief van de afnemer moet onderneming aanvullende informatie verstrekken: bv. prijs goed/dienst wanneer niet vooraf vastgesteld, gedragscodes en geldende beroepsregels voor gereguleerde beroepen (art. III.76 WER)
 - Informatieverstrekking helder, ondubbelzinnig en tijdig vóór sluiting overeenkomst of levering goed/verrichting dienst (art. III.77 WER)
 - Bewijslast m.b.t. informatieverstrekking en juistheid ervan bij onderneming (art. III.78 WER)
 - Bij miskenning strafsancie niveau 2 (art. XV.77, 7° WER) – strafrechtelijke geldboete van € 26,- tot € 10.000,- (art. XV.70, lid 3 WER)

Informatie WER

- Algemene informatie te verstrekken aan consument:
 - Bv. voornaamste kenmerken product, identiteitsgegevens onderneming en prijs product – op duidelijke en begrijpelijke wijze (art. VI.2 WER)
 - Prijs goederen/homogene diensten schriftelijk, leesbaar, goed zichtbaar en ondubbelzinnig (art. VI.3 WER)
 - Bij miskennis prijsaanduiding art. VI.3 WER strafsanctie niveau 2 (art. XV.83, lid 1, 1° WER) – strafrechtelijke geldboete van € 26,- tot € 10.000,- (art. XV.70, lid 3 WER)
 - Specifieke informatieplicht voor overeenkomsten op afstand – met bewijslast voor onderneming (artt. VI.45 en VI.62 WER)
- Specifieke informatieverplichtingen beoefenaars van een vrij beroep, o.a. prijs (art. XIV.3. e.v. WER):
 - Opgeheven bij Wet 15 april 2018
 - Vrije beroeper volgt regime andere ondernemingen

Samenvoeging en conclusies: informatieplichtige

- **Wet Patiëntenrechten (WPR):**
 - Beroepsbeoefenaar
 - In de zin van: Wet Uitoefening Gezondheidszorgberoepen 10 mei 2015 en Wet Niet-Conventionele Praktijken 29 april 1999
 - Ook ziekenhuis (art. 30 Ziekenhuiswet)
- **Wetboek Economisch Recht (WER):**
 - Onderneming
 - Iedere natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent, iedere rechtspersoon en iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid (art. I.1., 1° WER)
 - Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen (artt. I.4./1, 1° en I.8. WER)

Samenvoeging en conclusies: insteek

- Voorwerp informatieplicht WPR heeft eerder betrekking op patiënt:
 - Informatie over patiënt: bv. gezondheidstoestand
 - Informatie toegespitst op patiënt: bv. relevante risico's tussenkomst
 - Anderzijds ook informatie over beroepsbeoefenaar: bv. verzekering en vergunnings- of registratiestatus
- Voorwerp informatieplicht WER heeft eerder betrekking op onderneming:
 - Informatie over identiteit en activiteit onderneming: bv. naam, ondernemingsnummer, kenmerken en prijs aangeboden producten
- Gemeen: informatie ter bescherming van patiënt (WPR) en afnemer/consument (WER) – bv. duidelijke, begrijpelijke en tijdige informatie

Samenvoeging en conclusies: voornaamste kenmerken product

- Onderneming moet consument informeren over voornaamste kenmerken product (art. VI.2, 1° WER)
- Echter art. 8, §2 WPR als *lex specialis*:
 - Art. VI.1, §1, lid 1 WER: onverminderd bijzondere regels
 - Beroepsbeoefenaar moet patiënt informeren over tussenkomst: doel, aard, graad van urgentie, duur, frequentie, relevante tegenaanwijzingen, nevenwerkingen en risico's, nazorg, alternatieven, financiële gevolgen, gevolgen niet-behandeling en andere relevant geachte verduidelijkingen/wettelijke bepalingen
- Voornaamste kenmerken uit WER worden bv. niet voornaamste risico's WPR -> blijven relevante risico's

Samenvoeging en conclusies: prijs

- Onderneming moet prijs goederen/homogene diensten schriftelijk, leesbaar, goed zichtbaar en ondubbelzinnig aanduiden (art. VI.3 WER)
 - Homogene diensten: alle diensten waarvan de eigenschappen en de modaliteiten identiek of gelijkaardig zijn, ongeacht onder meer het ogenblik, de plaats van de uitvoering, de dienstverstreker of de persoon voor wie ze bestemd zijn (art. I.8., 1° WER)
- Echter de artt. 7, §2 en 8, §3 WPR als *lex specialis*:
 - Art. VI.1, §1, lid 1 WER: onverminderd bijzondere regels
 - Mondelinge informatieverstrekking als regel
 - Ook voor financiële gevolgen tussenkomst (= totale kostprijs tussenkomst, incl. honoraria, remgelden, supplementen en al dan niet tegen verbintenistarief)
 - *Contra*: Vred. Antwerpen 13 oktober 2017, *onuitg.*
- Zie ook: opnameverklaring ziekenhuis (KB 17 juni 2004) – prijsbestek esthetische geneeskunde (art. 18 Wet 23 mei 2013)

Samenvoeging en conclusies: bewijs

- Onderneming moet prijs goederen/homogene diensten schriftelijk, leesbaar, goed zichtbaar en ondubbelzinnig aanduiden (art. VI.3 WER):
 - Enkel vereiste van geschrift – geen bewijslastbepaling
 - *Contra*: Vred. Antwerpen 13 oktober 2017, *onuitg.*
- Onderneming moet informeren over prijs dienst wanneer vooraf vastgesteld en prijs/berekeningswijze wanneer niet vooraf vastgesteld, en moet bewijzen (artt. III.74, §1, 12° en 78 WER)
 - Van belang voor prijs tussenkomst WPR, aangezien WPR niets zegt over bewijslast
 - Maar: enkel prijs, en dan nog niet altijd -> andere tussenkomstinformatie WPR nog steeds gemeen recht
 - *Contra*: Rb. Brugge 7 juni 2016, *T.Gez.* 2017-18, 54, noot C. CORNELIS

Samenvoeging en conclusies: bewijs

- Gemeen recht bewijslast WPR:
 - Lange tijd discussie, vnl. na Frans cassatie-arrest 1997 en Cass. 25 juni 2015
 - Cass. 16 december 2004: bewijslast patiënt
 - Cass. 11 januari 2019 m.b.t. informatie- en waarschuwingsplicht verpleegkundige: *“Wanneer de benadeelde aanvoert dat de door hem geleden schade werd veroorzaakt door de miskening van de algemene zorgvuldigheidsplicht doordat de aangesprokene hem welbepaalde informatie niet heeft gegeven, moet hij niet alleen bewijzen dat de aangesprokene hem deze informatie had moeten geven maar ook dat hij dat niet heeft gedaan.”*
- Artt. VI.83, 21° en VI.84, §1 WER: ongeoorloofde beperking bewijsmiddelen consument of opleggen bewijslast andere partij – onrechtmatig/nietig beding

Besluit

- Zorgverlener moet voldoen aan WPR en WER (belang hoedanigheid)
- WPR als *lex specialis* t.o.v. WER
- Tegenstrijdige regeling: WPR voorrang
- Anders cumulatief van toepassing

DEWALLENS & PARTNERS
— ADVOCATENKANTOOR —